

MAGYAR HADTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
TÜZÉR SZAKOSZTÁLY

BESZÁMOLÓ

az 1999. évben végzett tevékenységről

— 1999 —

I.

A Tüzér szakosztály a *Szervezeti és Működési Szabályzat*, továbbá az 1999. évi *Éves Kutatási Tervében* foglaltaknak megfelelően összességében eredményesen tevékenykedett, sikeres évet zárt. Az 1998. év végén megalakult szakosztály az eltelt egy évben elismerésre méltó eredményeket ért el. Kiemelkedik ezek közül az 1999. május végén tartott országos szintű tudományos—szakmai konferencia, amelynek egyik fő rendezője a szakosztály volt.

II.

A szakosztály tevékenységének részletes ismertetése

1998. december 04-én, húsz alapító tag létrehozta a tüzérszakosztályt. Az alapítók szándéka szerint a szakosztály azzal a céllal jött létre, hogy *tudományos alapossággal művelje a fegyvernem feladatait megalapozó elméleti tevékenységet*, gyűjtse maga köré az elméleti kérdésekkel foglalkozó, továbbá a kiképzést és a gyakorlati munkát irányító szakemberek népes csoportját, oldja az elméleti és gyakorlati kérdésekkel foglalkozók soraiban tapasztalható ellenérzéseket.

Az alakuló közgyűlésen elnökséget választottak. *Elnöknek* Kálmán Ferenc dandártábornokot, *alelnöknek* Dr. Szendy István alezredest, *titkárnak* Felházi Sándor mk. őrnagyot választották meg.

Az ülésen meghatározták azokat az elvi alapokat, amelynek értelmében a vezetésnek el kellett készíteni 1999. évre a szakosztály „Szervezeti és Működési Szabályzatát” és az „Éves Kutatási Tervét”. A tervben megfogalmazottak szerint az 1999. évben négy szakosztály rendezvényt tartottunk, amelyeknek a rövid tartalma a következő volt.

1999. április 13.-án a szakosztály megtartotta első klubnapját, amelynek keretében a szakosztály tagsága egyöntetű véleményével elfogadta az újonnan alakult szakosztály működési dokumentumait. A szakosztályülés napirendi pontjaként Dr. Szendy István alezredes „*A tüzér fegyvernem fejlesztési lehetőségei a XXI. század elején*” címmel tartott egy nagyszerű vitaindító előadást, melynek során megemlítette, hogy a tüzér fegyvernem jövőjének alapját a HADERŐ 2013 fejlesztési koncepcióban megfogalmazottak képezik.

Kiemelte, hogy a tüzér fegyvernem alaprendeltetése a tűztámogatás, amely mint fogalom és támogatási forma haderőnemi, sőt összhaderőnemi kategória. Egy komplex rendkívül összetett tervezési, szervezési, koordinálási és végrehajtási szakaszból álló, aktív és passzív tűztámogatási eszközökre (eszközrendszerekre) támaszkodó hadműveleti és harcászati szinten egyaránt megvalósuló folyamat, melyben a fő szerep — *a Magyar Honvédség lehetőségeit figyelembe véve* — hadseregünkben a tábori tüzérségre hárul.

Az előadásából egyértelműen megfogalmazódott, hogy a NATO-tagjaként, a Magyar Honvédség tüzérsége — *mint a szárazföldi haderőnem egyik alapvető és meghatározó tűztámogató eleme* — 2013-ra váljon egy képesség alapú haderő, képesség alapú fegyvernemévé.

A XXI. század magyar tüzérségének célja kell legyen egy olyan közös, új gondolkodásmód kialakítása, megteremtése (filozófiaváltás), melynek segítségével képesek vagyunk (leszünk) megteremteni a kor követelményeinek megfelelő magyar haderő meghatározó részét képező képesség alapú tüzérséget. Ez elérhető egy olyan tudományosan megalapozott „*Fegyvernem Fejlesztési Program*” összeállításával és a „Fegyvernemi Fejlesztési Program” tervszerű, időarányos megvalósításával, amely harmonizál a „Haderő 2013” koncepcióval.

Az előadást követően parázs vita alakult ki, amit hűen tükröz a szakosztályülés három órás időtartama is. Az ülésen jelen volt Kálmán Ferenc dandártábornok, a SZFVK tüzérfőnöke, a szakosztály elnöke, aki a felé irányuló, illetve fegyvernem jövőjével kapcsolatos kérdéseket első kézből tudta megválaszolni. A vita *legfőbb tanulságaként* azt vonta le a szakosztály, hogy szükség van az ilyen szintű vitafórumok megtartására, melyek során gyakorlati és elméleti szakemberek részéről olyan kérdések megválaszolására van lehetőség, amelyek a fegyvernem jelenével és jövőjével kapcsolatos tapasztalatokat és elképzeléseket vitatják, illetve fogalmazzák meg.

1999 május 28.-án, „*Az MH tüzérsége az ezredforduló után*” címmel megrendezésre került tudományos – szakmai konferenciára a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem 1999 évi Feladatterve és Központi tudományos munkaterve alapján kerül sor. A konferencia előkészítésében és megrendezésében részt vett a tüzér szakosztályunk is. *A konferencia célja az volt*, hogy a Magyar Honvédség 2013-ig tartó hosszú távú fejlesztésén belül, a tüzér fegyvernem részére ajánlásokat tegyen azokra a legfontosabb fejlődési feladatokra, irányokra, amelyek biztosíthatják a XXI. század tüzérségének kialakítását. Ezzel egyidejűleg az elképzeléseket egy széles szakmai körben, tudományos konferencia keretében kívántuk a nyilvánosságot bevonva megvitatni. A konferencia jó visszhangot váltott ki mind az egyetem, mind a szakma köréből. Ennek eredményeként decemberben fog megjelenni a konferencia teljes anyaga a Nemzetvédelmi Egyetemi Közlemények 3. számaként.

Az tüzér szakosztály, következő, második negyedéves szakosztályülését 1999. június 29.-én tartotta, amelynek keretében a szakosztály tagsága megtárgyalta az 1999. május 28-án tartott tüzér tudományos-szakmai konferencia és a nyári tüzérségi éleslövészetek tapasztalatait.

Kálmán Ferenc dandártábornok, a SZFVK tüzérfőnöke, a szakosztály elnöke „*A Tüzér tudományos-szakmai konferencia értékelése, tapasztalatai*” címmel tartott előadást. Megemlítette, hogy elsősorban a személyes véleményére támaszkodva egy nagysikerű, a fegyvernem jövőjét meghatározó konferencián van túl a tüzérség. A konferencián elhangzott előadások és hozzászólások is mutatták, hogy a fegyvernem NATO szemléletű átalakítását meg kell kezdeni és ehhez jó alapot nyújthatnak azok a doktoranduszok által elkészített kutatási jelentések, amelyek vitaanyag formájában a széles szakmai közvélemény elé lettek tárva. Rámutatott arra, hogy sok hasznos tapasztalatot adott a résztvevőknek a konferencia, jól mozgósította a tüzérség fejlesztésével kapcsolatban lévő szakembereket. Kiemelte a fejlesztések területén a pénzügyi források hiányát, de megerősítette a szakosztály hallgatóságát, hogy ettől függetle-

nül a fejlesztéssel kapcsolatos területeken –*több változatban*– ki kell dolgozni az elméleti alapokat.

A felszólalók megerősítették a konferenciával kapcsolatos „pozitív” visszajelzéseket. A tagság a konferencia anyagának további kidolgozásával kapcsolatban felhatalmazta az elnökséget, hogy konkrét témákban a szakosztály tagjaiból három kutatócsoportot kérjen fel és részükre határozza meg a feladatot a 2000. évre.

Ezen kutatócsoportok témái:

1. A páncéltörő tüzérség helye, szerepe és feladatrendszere a Magyar Honvédség jövőképében.
2. A tüzérség okmányrendszerének kialakítása, a NATO okmányrendszerét és a hazai sajátosságokat figyelembe véve.
3. A tüzérség harc-, tűzvezető és információs, továbbá felderítő rendszerének kialakítási lehetőségei.

Dr. Szendy István alezredes előadásában „*A várpalotai nyári tüzér éleslövészetek értékeléséről*” szólt. Ismertette a tüzér tanszék nyári éles- (vizsga-) lövészetével kapcsolatos tevékenységet, eredményeket, tapasztalatokat. Kiemelte, hogy a hallgatók már az új elveknek megfelelően, NATO jeleket, jelzéseket alkalmaztak a feladataik végrehajtása során. Megemlítette, hogy a tisztképzés során a csapatoknak és az egyetem állományának a közös cél elérése érdekében, hazai és nemzetközi szinten is szorosan együtt kell működni. Ebben a vonatkozásban az említett időszak eredményesnek tekinthető. Rámutatott az *elmélet és gyakorlat egységében* tapasztalható fejlődésére, amelynek javítása a szakosztály egyik vállalt kötelezettsége.

A következő (harmadik) szakosztályülés 1999. szeptember 28.-án volt, ahol a tagság Csajbi László őrnagy, „*Lőelemszámítás LZ 64 PSION mikroszámítógéppel, tűzáthelyezés szélvektor módszerrel*” című előadását hallgatta meg. Az előadó már a kilencvenes évek elején bekapcsolódott a tüzérség löelemszámoló programcsomag kidolgozásába, továbbá a felderítési programok tesztelésébe, javításába. Néhány éve az önjáró tüzérség löelemszámoló programjának kidolgozásával foglalkozik, amely program a csapatoknál rendszeresített PSION mikroszámítógépre készül. Szakmai előadását követően komoly szakmai konzultáció kezdődött, amely bizonyítja, hogy a jelenlegi tüzérségi eszközrendszer hatékonyságán — a meglévő komoly anyagi problémák ellenére — is lehet javítani a meglévő szellemi kapacitásaink kihasználásával.

Tüzér szakosztályunk ez évi utolsó szakosztályülését 1999. december 07.-én (kedden), tartotta, amely egyben az éves beszámoló szakosztályülés is volt.

A szakosztályülés meghallgatta Felházi Sándor mk. őrgy. beszámolóját a szakosztály éves tevékenységéről, majd a Tüzér Szakosztály 2000. évi Tudományos Kutatási Tervének megvitatása következett. A tagság az előterjesztésben megfogalmazott feladatokat elfogadta, továbbá a vezetőség felé a 2000. év feldolgozandó témáihoz a következő témákra előadók meghívását javasolta:

1. A „SZNYEZSKA” komplex felderítő állomásról szerzett Csehországi tapasztalatok.
2. A pilóta nélküli felderítő repülőgépek fejlesztésének helyzete és alkalmazásának lehetősége a Magyar Honvédség tüzérségében.
3. Kutató csoportok beszámolóí, az éves tervben megfogalmazott témákban.
4. Az ÁRPÁD M1 korszerűsítésének helyzete a tüztámogatás rendszerében.
5. Az olasz tüzérség helyzete napjainkban.
6. A NATO együttműködési gyakorlatain szerzett tüzér tapasztalatok.
7. A tüzérségi löszerek fejlesztésének helyzete a kilencvenes évek második felében.
8. A tüzér tiszti (vezetői), tiszthelyettesi (kiképzői) felkészítés elméleti kérdései a megújult, átalakított tüzér fegyvernem igényei szerint.
9. A ZMNE doktori képzésén belül, a tüzér fegyvernem jövőbeni alkalmazásával, fejlesztésével kapcsolatos kutatási témák, és azok lehetséges tartalma.

A beszámoló és a következő év kutatási tervének elfogadása után a szakosztály megtekintette a *Kishatósugarú tábori mobil digitális telefonrendszer — DFE* kiállítását, amelyet a Kommunikációs és rendszerszervező tanszékkel közösen szervezve állítottak ki az egyetem területén, az ERICSSON segédletével. Érdekesség, hogy az eszköz az ausztrál haderőben rendszeresítve van.

Minden szakosztályülésen megemlítésre került, hogy mindazon tüzér és nem tüzér kollégák érdeklődésére számítunk, akik a szakosztály munkája, az általunk feldolgozott témák iránt érdeklődnek. Várjuk a tevékenységünkkel kapcsolatos észrevételeket és javaslatokat a munkánk minél színvonalasabb végzése érdekében. A szakosztály jövő évi kutatási tervének tervezete folyamatosan megtekinthető Budapesten, a ZMNE Tüzér tanszéken. A szakosztály klubnapjai nyitottak, azon bárki részt vehet, ott megnyilatkozhat, függetlenül attól, hogy tagja-e a társaságnak, vagy nem.

III.

A szakosztály publikációs tevékenysége

A szakosztály tagjai közül többen is éltek az ismereteik publikáció formájában történő szélesebb körben való ismertetéssel. A doktoranduszi státuszban lévő tagok sikeres munkájának eredményeként, a kutatási eredményeikből készített vitaanyag alapján nagysikerű konferencia került megrendezésre, amelynek vitaanyagát, a hozzászólásokkal együtt a Nemzetvédelmi Egyetemi Közlemények különszámában jelentetnek meg. A megjelenő tudományos folyóirat a tüzér fegyvernem jövőben kialakítandó rendszerszemléletű fejlesztésének területeiről szól, kellő alaposággal.

Az éves tervben megfogalmazottak szerint elkészült a *TÜZÉR FIGYELŐ* 1999. évi első és egyetlen száma, amelyet a szakosztály folyóirataként, mint bemutatkozó kiadványként terve-

